Schooldocument Analyse monitoring sociale veiligheid

Resultaten

De schoolgemiddelden voor de schalen, welbevinden, pestbeleving en veiligheidsbeleving zijn:

Benchmarkgegevens september 2018

Tabel 1

Benchmarkgegevens op schoolniveau van de gemiddelden per categorie

Categorie	M	SD
Welbevinden	3,14	0,18
Pestbeleving	3,69	0,12
Veiligheidsbeleving	3,49	0,17

Tabel 2

Landelijk gemiddelde op schoolniveau van de percentages per stelling voor Pestbeleving

	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	1,82%	4,11%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	1,76%	4,05%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	2,10%	4,05%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	1,90%	3,55%

Keuze voor ZIEN! Leerling 5-8 Leer-en leefklimaat als monitoringsinstrument

Als school maken we gebruik van ZIEN! Voor het observeren van het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale vaardigheden. We willen graag de leerlingen (die dat kunnen) op vergelijkbare schalen bevragen, omdat we het belangrijk vinden dat de resultaten ook daadwerkelijk gebruikt worden voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving als dat nodig blijkt te zijn. Door op vergelijkbare schalen te observeren/ te vragen, kun je resultaten goed vergelijken en inschatten of leerlingen een goed beeld hebben van hoe het gaat/ of leerkrachten goed observeren.

Een tweede belangrijk voordeel van ZIEN! Vinden we dat de resultaten per leerling bekend zijn. Hierdoor kunnen we snel bepalen met welke leerlingen we in gesprek gaat/ die we beter gaan observeren. Bovendien zitten alle resultaten dan in 1 systeem en kan er bekeken worden of er per leerling/ groep (als de groep redelijk hetzelfde blijft) trends waarneembaar zijn.

Privacy gewaarborgd.

De vragenlijst is als volgt afgenomen, om te bevorderen dat de leerlingen zo eerlijk mogelijk antwoord geven.

Vooraf en achteraf is duidelijk verteld wat het doel is van de vragenlijst en wat er met de uitkomsten gebeurt: *“Ik ben heel benieuwd hoe jullie over jezelf denken. Daar is deze vragenlijst voor. Het gaat dus over jezelf, er is daarom geen goed of fout antwoord. Je vult in wat jij denkt, voelt of doen. Daarom is het belangrijk dat je de vragenlijst eerlijk invult, ook als je denkt dat het niet zo’n leuk antwoord is. Alle antwoorden zijn goed, als het maar is wat jij denkt, voelt of doen. Je krijgt er ook geen cijfer voor. De antwoorden ga ik gebruiken om je beter te kunnen begrijpen en om je te kunnen helpen als dat nodig is.”*

Representativiteit

De leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld, vormen een representatieve afspiegeling van de leerling populatie. Hoe de keus is gemaakt wie we de vragenlijsten hebben laten invullen:

- Alle leerlingen vanaf leerjaar 5 hebben we ZIEN! laten invullen
- Voor lagere leerroutes en voor jongere kinderen zullen de antwoorden weinig informatie geven, is de verwachting omdat die leerlingen nog niet of nauwelijks kunnen reflecteren op hun eigen gedrag/ hun taalniveau en –begrip is te laat en hun beleving wordt nog bepaald door wat er nu of zojuist is gebeurd.

Deze leerlingen kunnen op het moment zelf of tijdens de twee wekelijkse groepsvergaderingen in de klas hun verhaal kwijt bij juf of meester. Ook kan dat via het databord in de klas gedaan worden waarop altijd gewerkt wordt aan een sociaal emotioneel doel vanuit het welbevinden.

Voor de leerlingen die niet zijn bevraagd met een vragenlijst, zijn we als school wel bewust en planmatig bezig het in kaart brengen van de veiligheidsbeleving en het zoeken naar verbetering ervan als het nodig is:

- Twee keer per jaar vult iedere leerkracht ZIEN! In. Daarin is expliciet aandacht voor het welbevinden van de leerling. Als er minder signalen van welbevinden zichtbaar zijn, wordt altijd in overleg met de overige betrokkenen rond de leerling (in ieder geval ouders/verzorgers) gezocht naar mogelijke oorzaken en oplossingen.
- Aan ouders wordt tijdens oudergesprekken gevraagd hoe zij het welbevinden van hun kind zien en hoe het kind het contact met de juf/ meester en de andere kinderen op school ervaart.
- In de oudertevredenheidspeiling en medewerker tevredenheidspeiling (1x per vier jaar) komt het thema veiligheidsbeleving van de leerlingen terug.
- Ook vullen de leerlingen nog een sociogram in waaruit weer gegevens over het welbevinden terug te lezen zijn.

Analyse van de gegevens

Dit is de tweede keer dat de vragenlijsten zijn afgenomen. Wat opviel bij de eerste afname is dat we op een aantal delen hoog scoorden en dat niet herkenden vanuit eerdere afnames met andere instrumenten zoals de vorig jaar afgenomen ‘Scholen met Succes’ enquête. Daar zijn twee mogelijke verklaringen voor:

- We vermoeden dan ook dat bij deze afname een groot deel van de leerlingen de ‘taal’ van de vragen niet helemaal goed heeft begrepen.
- De school kent momenteel een groep waarin sprake is van een laag welbevinden onder de leerlingen en veel gedoe op de buurt buiten school. We volgen al ruim een jaar een aanpak met schoolmaatschappelijk werk en met een praktijk voor coaching om aan de sociale structuur van deze groep te werken. Waarschijnlijk werkt dit door in de uitslag, zeker als we kijken naar het percentage dat afwijkt. Terugrekenend naar leerlingaantallen is dat een groep leerlingen die nu afwijkt haast net zo groot als deze ene klas.

We zijn wel blij dat we nu toch een daling zien van de getallen. Hieruit mogen we dus concluderen dat de veiligheidsbeleving toch groter is geworden in vergelijking met de eerste afname.
Verder mogen we dus concluderen dat de interventies zoals die nu worden ingezet, hun vruchten af gaan werpen.

De volgende acties waren al in gang gezet en blijven gelden:

- We zijn een school met duidelijke (school)regels en kaders en we bieden binnen de gestelde kaders ruimte voor onze leerlingen om zich in een veilige setting te ontwikkelen.
- Binnenkomen vanuit de rij, ordelijk en rustig. Bij de deur wordt iedere leerling gezien door de leerkracht, zowel ‘s morgens als ‘s middags.
- Duidelijke schoolregels en groepsregels. De laatste worden door de leerlingen zelf opgesteld. Werken aan pedagogische doelen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling: hoe gaan we met elkaar om?
- Werken met groepsmissie per groep en gezamenlijke groepsdoelen op het databord, een plus/delta bord en een twee wekelijkse groepsvergadering.
- Daar waar we zien dat het nodig is, werken we samen met ouders en externe partners om het welbevinden van de leerlingen te vergroten. Zie de eerdere opmerking over deze ene groep.

We streven ernaar de veiligheidsbeleving goed in het oog te houden en dat de die veiligheidsbeleving alleen nog maar mag groeien.

Willem Weerstand
Directie Frits Bodeschool
augustus 2021